

**9.10.2020**

## **VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE**

### **PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN**

Espoon kaupungin ympäristölautakunnan 26.8.2020 Espoon kaupunkitekniikan keskukselle Lankasuon kiviaineshankkeelle myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa.

### **PROSESSIOSOITE**

Erja Heino

Halujärvenrinne 2, 02780 Espoo

annikki.heino@gmail.com

+358-400-837377

### **VAATIMUKSET**

Vaadimme, että hankkeelle myönnetty ympäristölupa ja maa-ainesten ottolupa kumotaan kokonaisuudessaan.

Vaadimme lisäksi, että kaikki hankkeeseen liittyvä työ keskeytetään alueella valitusmenettelyn ajaksi.

### **PÄÄPERUSTELUT**

Lankasuon kiviaineshankkeen louhinta- ja murskauslupa olisi tullut käsitellä samanaikaisesti samalle paikalle tulevan maankaatopaikan luvan kanssa ja luvat olisi tullut viedä aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Koko hankekokonaisuudelle olisi lisäksi tullut hakea vesilupaa, vaikka senkään myöntämiselle ei olisi ollut laillisia perusteita.

Hankkeesta aiheutuu yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa haittaa lainvoimaisten yleiskaavojen toteuttamiselle, huonossa ekologisessa tilassa olevan Loojärven tilan paranemiselle, uhanalaisten kalojen lisääntymiselle Mankinjoessa ja sen laskupuroissa sekä kohtuutonta meluhaittaa mm. Halujärven rannan loma-asutukselle.

Koska maankaatopaikan vuosittainen kapasiteetti ylittää 50 000 tonnia, on sen ympäristö- ja vesilupa ja näiden ohella myös louhinta- ja murskauslupa käsiteltävä aluehallintovirastossa.

## Hankkeen lähtökohdat

Espoon ympäristölautakunta myönsi Espoon kaupunkitekniikan keskukselle Lankasuon kiviaineshankkeelle maa-aines- ja ympäristöluvut kallion louhintaan ja kivenmurskaukseen Espoon Kulmakorpeen. Louhinta- ja murskausluvalla saa louhia 20 vuoden ajan 9,8 milj. m<sup>3</sup>tr 29,3 ha:n alueella. Hankkeen kaikkien toimintojen alue eli ottamisalue on 52,2 ha. Hankealue rajoittuu eteläosaltaan noin 1300 metrin matkalta lainvoimaisessa Uudenmaan maakuntakaavassa osoitettuun maakunnalliseen virkistys- ja viherkäytävään, joka yhdistää Espoon keskusmetsän länteen Kirkkonummen metsiin ja pohjoiseen Nuuksioon. Hankealueelta suoraan käytävän eteläpuolelle 300 metrin päähän on lainvoimaisessa Espoon eteläosien yleiskaavassa osoitettu asuinalue ja asuinalueen ja Halujärven välinen virkistysalue. Näiden luoteispuolella yleiskaavassa on laaja maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka jatkuu Ämmässuon eteläpuolitse Kirkkonummelle.

Tuolle metsäalueelle, joka on Lankasuon hankealueen välittömässä läheisyydessä, on Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntänyt ympäristöluvan Esbogårdin Högbergetin kiviaineshankkeen keskeisimmälle osalle. Hankkeelle ei myönnetty vesilain mukaista lupaa. Lupapäätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

## Ympäristölupahakemus olisi tullut käsitellä aluehallintovirastossa

YSL 41 §:n mukaan "Jos samalla toiminta-alueella sijaitsevalla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, toimintoihin on haettava lupaa samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lupaa voidaan kuitenkin hakea erikseen, jos hakemuksen johdosta ei ole tarpeen muuttaa muita toimintoja koskevaa voimassa olevaa lupaa."

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan lupapäätöksestä on tarvittaessa käytävä ilmi, miten lupaharkinnassa on otettu huomioon ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettujen toimintojen tekninen ja toiminnallinen yhteys. Lupapäätöksessä ei käsitellä tuota yhteyttä.

Lupahakemuksessa esitetään suoraan tuo tekninen ja toiminnallinen yhteys. Hakemuksen mukaan "**Louhinnan tarkoituksena on muodostaa lisää tilavuutta tulevalle maanläjitykselle.**" Hakemuksesta selkeästi käy ilmi, että louhinnan päämotiivi on kaatopaikkatilan tekeminen, ja rakentamiseen sopivaa kalliokiviainesta "syntyy siinä samalla" kun louhitaan ylijäämämassojen läjitykselle tilaa.

Louhinnan ja maankaatopaikan toiminnallisen ja teknisen yhteyden osoittaa myös se, että toiminnanharjoittaja toi toiminnot yhdessä ympäristövaikutusten arviointikäsitteeseen (2008) ja esitti siinä, kuinka toiminnot tulevat liittymään toisiinsa toiminnallisesti ja teknisesti. Hakemuksen mukaan: "Ottamisalueen ja ottoalueen rajaus perustuu vuonna 2018 laadittuun Lankasuon **maantäyttöalueen yleissuunnitelmaan**. Alueen louhintaa on alustavasti suunniteltu jo YVA- vaiheessa vuonna 2008, mutta rajaukset ja louhospohjan kallistussuunnat ovat tarkentuneet.

Lankasuon alue sijaitsee Kulmakorvessa, jossa on harjoitettu puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoitustoimintaa jo pitkään. Espoon seudulla muodostuu rakentamisen yhteydessä vuositasolla yli 1,5 milj. tonnia ylijäämämaita, joita ei voida hyödyntää rakentamisessa. **Jotta läjitettävälle ylijäämämaille saadaan mahdollisimman paljon tilaa, louhitaan kalliota ympäröivää maanpintaa syvemmälle.**”

Louhinta- ja murskaushankkeen lupahakemuksessa tulee esittää louhosalueiden maisemointisuunnitelma. Tässäkin Lankasuon hakemus todistaa louhinnan ja maankaatopaikan teknisestä ja toiminnallisesta yhteydestä, sillä hakemuksen mukaan Lankasuon ottamisalueelle ei tehdä maisemointia, sillä louhos täytetään ottotoiminnan aikana ja sen jälkeen rakennustyömailta tuotavilla puhtailla ylijäämämailla.

### **Lupa vaikeuttaa lainvoimaisen yleiskaavan toteutumista**

Alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen (YSL 12 §). Maakuntakaavat eivät ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella muutoin kuin yleiskaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 32§). Valmisteilla olevalla yleiskaavalla ja sen merkinnöillä ei näin ollen ole vaikutusta ympäristölupaan. Maakuntakaavakaan ei vaikuta Lankasuon alueen ympäristölupapäätökseen, sillä alueella on voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaava.

Alueen oikeusvaikutteisessa Espoon pohjoisosien yleiskaavassa, osa I koko ottamisalueen varsinaiseksi käyttötarkoitukseksi on osoitettu virkistys ja liikunta, tarkemmin erityisurheilu merkinnällä EM. Vaikka merkinnän nimeksi on otettu ”moottorirata-alue” varataan alue kaavamääräysten mukaan moottoriturheilun ja ajoratakoulutuksen lisäksi urheilu- ja harrastustoimintaan. Alue kuuluu kaavaselostuksen mukaan virkistys- ja liikunta-alueisiin ja tarkemmin vielä urheilukeskuksiin ja erityisurheilualueisiin: ”Erityisurheilualueet ovat pääsääntöisesti niinkään V-alueita. Näihin luetaan mm. laskettelurinteet ja golf-alueet. Poikkeuksena on Kulmakorven moottoriturheilualue, joka on osoitettu erityisalueeksi (EM).”

Alueella sallitaan tilojen ja laitteiden rakentaminen vain moottorirata-toiminnan sekä urheilu- ja harrastustoiminnan tarpeisiin. V-alueet on varattu virkistykseen, ulkoiluun ja urheiluun. Näiden lisäksi V-alueilla saa harjoittaa maa- ja metsätaloutta. Muut toiminnot eivät lainvoimaisen yleiskaavan mukaan ole sallittuja EM-alueella ja muilla virkistykseen ja liikuntaan varatuilla alueilla.

Myös ympäristönsuojelulain mukaan tulee ottaa huomioon kaavan osoittama käyttötarkoitus. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus (YSL 11 §). Yleiskaavan mukainen Lankasuon käyttötarkoitus on moottorirata-toiminta, urheilu- ja harrastustoiminta. Louhinta ja murskaus aiheuttaisi

Lankasuolla ja sen lähialueella mm. ympäristön yleisen viihtyisyyden ja alueen yleiseen virkistyskäyttöön soveltumisen estymistä.

Toisin kuin lupahakemuksessa väitetään, maanomistus ei voi olla peruste yleis- tai maakuntakaavasta poikkeamiseen. Kaava on lain määräämään prosessin läpikäynyt juridinen asiakirja, jonka osapuolia ovat pääosin muut kuin maanomistaja. Siinä eri alueiden toiminnot yhteensovitetaan ja kaavan vaikutus on aina paljon laajempi kuin itse alue.

Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan (28.3.2019) todennut, että lupahakemuksen mukainen maa-ainesten otto ja murskaustoiminta ei ole voimassa olevan yleiskaavan vastaista. ELY:n kannan on pitänyt perustua voimassa olevaan yleiskaavaan eli siihen, ettei luvalla haitata alueen kaavassa osoitettua käyttötarkoitusta. ELY ei kuitenkaan ole voinut olettaa, että moottori- ja muu urheilu- ja virkistystoiminta voisi jatkua Lankasuolla samanaikaisesti Lankasuon louhinnan ja murskauksen ja sen jälkeen seuraavan maankaatopaikkatoiminnan aikana.

Kaupunkisuunnittelukeskus antoi 20.6.2019 ympäristökeskuksen pyytämän ”selventävän asiantuntijalausunnon”, jonka mukaan maa-ainesten ottaminen alueelta ei vaikeuta alueen myöhempää käyttämistä yleiskaavassa moottorirata-alueeksi varattuun tarkoitukseen. Kaupunkisuunnittelukeskuksen mielestä maa-aineslain mukaisen hankkeen suhteesta alueella voimassa olevan Espoon pohjoisosien yleiskaavan EM-merkinnän tarkoittaman pääkäyttötarkoitukseen on lainvoimaisesti ratkaistu 15.11.2016 Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä 16/0957/5.

Tuossa Takapeltoa koskevassa ratkaisussa ei ole voitu päättää Lankasuon hankkeen osalta sitä, mikä EM-merkinnän pääkäyttötarkoituksen suhde on Lankasuon kiviaineshankkeeseen, Lankasuon vieressä sijaitseva Takapellon alue kuuluu pieneltä lounaisosaltaan yleiskaavan EM-merkintään. Pääosaltaan se on EK- aluetta eli kaatopaikka- aluetta, joka on tarkoitettu ylijäämämassojen läjitysalueiksi. Hallinto-oikeuden mielestä maa-ainesten otto EM-alueelta ei haittaa alueen myöhempää käyttöä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Näkemystä ei perustella mitenkään. Ratkaisu ei kestä oikeudellista tarkastelua eikä sitä voida käyttää ennakkopäätöksenä.

Lisäksi on huomattava, ettei ottoaluetta ole tarkoituskaan saattaa kaavamääräyksen mukaiseen käyttöön lähivuosikymmeninä. Lankasuon lupahakemuksessa ja lupaehdoissa ei esitetä, miten louhosalueet valmisteltaisiin ja maisemoitaisiin niin, että siellä olisi mahdollista harrastaa EM-merkinnän mukaista toimintaa. Eikä siellä voidakaan niin kauan kun räjäytys- ja murskaustoiminta alueella jatkuu (vähintään 20 vuotta) ja kunnes jyrkkäseinäiset louhokset saadaan vuosikymmenten kuluttua täytettyä ylijäämämassoilla ja läjitysmäet ovat kohonneet suunnitelmien mukaisesti 60 metriä maan pinnan yläpuolelle. Koska ylijäämämassojen synnyn ehkäisy ja lähikierrätys lisääntyvät jatkossa pääkaupunkiseudulla ripeästi kustannus- ja ympäristöhyötyjen vuoksi, vähenee kauas Lankasuolle tuotavien massojen määrä, ja läjitysmäkien rakentaminen saattaa kestää vuosisadan loppupuolelle.

## **Eri hankkeiden yhteisvaikutukset ympäristöön**

Lankasuon maankaatopaikka ja sen vaikutukset (melu, pöly, liikenne, vesistö-, pohjavesi jne.) jätettiin kokonaan pois lupahakemuksesta ja lupahakemuksen ja -päätöksen vaikutustarkastelusta, vaikka ne kohdistuvat samaan ympäristöön ja samoihin kohteisiin kuin louhinnan ja murskauksen vaikutukset.

Hakemuksessa ei melua lukuunottamatta otettu huomioon mm. Esbogårdin kiviaines Hanketta ja sen vaikutuksia, vaikka ne kohdistuvat samaan ympäristöön kuin Lankasuolla tapahtuva louhinta, murskaus ja maankaatopaikkatoiminta.

## **Vaikutukset vesiin**

Ympäristönsuojelulaille sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetulla lailla on pantu täytäntöön vesipolitiikan puitedirektiivi. Direktiivin mukaan on kiellettyä sallia uusia lisäpäästöjä ennestään huonossa tilassa olevaan pintavesimuodostumaan.

Lankasuon louhintahanke maankaatopaikkoineen tuo lisäpäästöjä jo ennestään ekologisesti huonossa tilassa olevaan Loojärveen. Vesipuitedirektiivin mukaan kansallinen viranomais ei saa myöntää lupaa toiminnalle, jonka seurauksena pintavesimuodostuman jonkun laadullisen tekijän tilaluokka heikkenisi tai jonka päästöt kohdistuisivat ennestään joltain osin huonossa tilassa olevaan pintavesimuodostelmaan. Direktiivin perusteella annetussa ns. Weser-tuomiossa (Unionin tuomioistuimen 1.7.2015 antama tuomio asiassa C-461/13) ja KHO:n Kuopion Finnpulp-päätöksessä (KHO:219:166) on vahvistettu tulkinta, jonka perusteella ympäristöluvalla ei voida sallia toimintaa, jonka seurauksena Loojärveen tulisi lisäpäästöjä.

Hanke kasvattaa myös Mankinjoen vaelluskalojen lisääntymistä haittaavia ja mukanaan ravinteita ja muita haitta-aineita kantavia kiintoainespäästöjä. Lankasuon louhinta ja murskaus sekä maankaatopaikka estävät yhdessä muiden lähialueen toimintojen kanssa väistämättä Loojärven tilan paranemisen ja tuovat lisähaittaa kalojen lisääntymiselle. Suurin osa hankkeista, kuten Lankasuonkin hanke, jatkuu vuosikymmeniä joten lupapäätöksessä olisi tullut YSL 5§:n mukaisesti ottaa huomioon pitkäaikaisvaikutukset ja nykytoimintojen lisäksi tiedossa olevat uudet toiminnot.

Hakemuksen mukaan Lankasuo louhintahanke palvelee Espoon hyvänä pitämää linjaa eli suuren keskitetyn maankaatopaikka-alueen järjestämistä. Vaihtoehtona olisi valtion ohjeistuksen ja Helsingin toimintamallin mukainen, kustannuksia, kuljetuksia, luonnonvarojen kulutusta ja päästöjä merkittävästi vähentävä ylijäämämassojen synnyn ehkäisy ja väistämättä syntyvien massojen kierrätys lähellä syntypaikkaa. YSL 11 § mukaan on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan

- luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriskit
- vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle

- merkitys elinympäristön terveellisuuden ja viihtyisyyden kannalta

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan seurausten todennäköisyyttä ja haitallisuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös varovaisuusperiaate.

Lankasuon louhinta- ja murskaushankkeen ja Lankasuon maankaatopaikan vesistö päästöt vaikuttavat reitillä Peringinoja-Mankinjoki ja Ämmässuonpuro-Loojärvi- Mankinjoki ja lopulta Espoonlahteen. Myös Kulmakorven nykyiset ja aiemmat laajat louhinta-, murskaus- sekä maan- ja lumankaatopaikkatoiminnat vaikuttavat Peringinoja-Mankinjoki -reitillä.

Ämmässuon alueelta puolestaan vesiin (mm. Ämmässuonpuro-Loojärvi-Mankinjoki) kohdistuu mm. suljetun kaatopaikan, ongelmajätteiden ja rakennusjätteen käsittelyn, pilaantuneiden maiden sekä tuhkien ja kuonien käsittelyn ja varastoinnin päästöt.

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun perusteella alueen toimintojen haitalliset vaikutukset pintavesiin ovat olleet nähtävissä jo pitkään kaikilla vesientarkkailupisteillä, mm. kohonnut sähkönjohtavuus sekä kloridi-, sulfaatti- ja typpipitoisuus. Maanlajitusalueiden alapuolisilla pisteillä on raportoitu edellisten lisäksi mm. kohonneita rauta- ja bariumpitoisuuksia sekä kemiallisen hapenkulutuksen arvoja, jotka johtuvat huuhtoutuvista orgaanisista yhdisteistä.

Lankasuon alkuvaiheen louhinnan vedet ohjattaisiin (Kulmakorven louhinta- ja läjitys-ym toimintojen tapaan) Peringinojan kautta Mankinjokeen. Mankinjoesta Peringinojan liittymän jälkeen mitatut pitoisuudet ovat olleet suuremmat kuin ennen liittymää mitatut. Kulmakorven päästöt siis huonontavat Mankinjoen veden laatua. Tarkkailuraporttien mukaan vuodesta 2012 alkaen kuormitusvaikutus alkoi näkyä selvästi. Vuoden 2019 raportista käy ilmi, että Takapellon louhinta- ja täyttöalueen valumavedet on vasta tulevaisuudessa tarkoitus johtaa selkeytysaltaaseen.

Lupaharkinta ei perustu Lankasuon kaikista toiminnoista ja lähistön eri toiminnoista vesiin päätyvän kiintoaineksen yhteismäärään, kuten olisi pitänyt ottaen huomioon, että kiintoaine päätyy suurelta osin uhanalaisten vaelluskalojen lisääntymisjokeen Mankinjokeen ja potentiaalsiin lisääntymispuroihin Ämmässuonpuroon ja Peringinojaan.

Raporteista käy ilmi, että päästöpiikkejä on syntynyt, kun runsaiden sateiden myötä on jouduttu johtamaan vesiä suoraan maastoon. Myös muualta tuotavan louheen mukana tulee haittoja: vuoden 2016 Peringinojan sähkönjohtavuuden ja merkittävä typpipitoisuuden kohoaminen johtuivat vuoden 2015 loppupuolella käynnistyneestä räjähdysainejäämiä sisältävän louheen vastaanotosta.

Toiminnallisesti ja teknisesti Lankasuon louhintaan liittyvän ylijäämämassojen läjityksen lupa olisi tullut käsitellä samanaikaisesti louhinta- ja murskausluvan kanssa. Tämä olisi tuonut näkyviin näiden osahankkeiden samoihin vesiin kohdistuvat yhteisvaikutukset. Lisäksi olisi tullut tarkastella yhteisvaikutusta myös myös Esbogårdin louhinnan ja maankaatopaikan kanssa. Koska erityisesti maankaatopaikkatoiminnasta pääsee runsaasti kiintoaineksa, on näin laajojen ja pitkäkestoisten läjityshankkeiden vaikutuksella suuri merkitys Mankinjoen äärimmäisen harvinaisen vaelluslohen lisääntymiselle. Kun Ämmässuonpurossa nyt

oleva nousu saadaan suunnitellusti korjattua, on vaelluskalojen mahdollista nousta myös puroon kutemaan. Lankasuon ja Höggergetin hankkeiden kiintoainespäästöt estäisivät kudun onnistumisen.

## Melu

Hakijan esittämät melun suojaustoimet huomioon ottaenkin Lankasuon louhinnan ja murskauksen myötä melutaso ylittää vuonna 2018 tehdyn mallinnuksen mukaan yleiskaavassa Halujärven itäpuolelle virkistykseen osoitetulla ja siihen jo nyt käytetyllä alueella, Halujärvi mukaan lukien 55 dB ja suurella osalla Halujärven lähistön loma-asuntojen pihoista 45 dB. Mallinnuksessa ei ollut mukana Lankasuon maankaatopaikan toimintoja eikä siis sen aiheuttamaa liikennettä. Tieliikenteen melu oli otettu mukaan vuosia vanhentuneilla tiedoilla, vaikka tarjolla on luotettavat arviot liikennemääristä vuosiksi eteenpäin eli ajalle, jolloin toiminta voisi olla käynnissä.

Mallinnuksessa ei otettu huomioon melun impulssimaisuutta (syntyy rikotuksessa ja osan aikaa murskauksessa). Impulssimaisuuden vuoksi mallinnuksella saatuihin desibelimääriin tulee lisätä 5 dB ainakin lähimpien häiriintyvien kohteiden, kuten Halujärven ja sen itäpuoleisten virkistysalueiden ja asuinalueen sekä Lankasuon vieritse kulkevan maakunnallisen yhdistetyn ekologisen käytävän ja virkistysreitien osalta.

Melumallinnuksessa asfaltin ja veden absorptio on 0. Muun kuin asfaltoidun maanpinnan maa-absorptioarvoksi on valittu 1, mikä merkitsee, että pahimmassakin tilanteessa eli maanpinnan ollessa lumettomana ja jäisenä ja metsän kasvillisuuden ilman lehvästää metsävyöhyke absorpoisi melun. Helsingin meluselvityksessä esimerkiksi puistoille käytettiin arvoa 0,7. Pääosan vuodesta metsäalueella ei ole lunta tai lehvästää, jotka absorpoivat melua, joten mallinnuksessa olisi tullut käyttää selvästi 1:stä pienempää arvoa.

Lupamääräysten yleisten perusteluiden mukaan: ”Lankasuon alueen eteläosaan rakennettu meluvalli ja alueella tapahtunut louheen varastointi eivät liity maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukaiseen toimintaan. Näille toiminnoille on kaupungin myöntämät luvat eikä vallin rakentaminen ole vaatinut ympäristölupaa. Nykyinen meluvalli jää alueelle.”

Kun louhinta alkaa koilliskulmasta ja etenee sieltä etelään ei lounaiskulmaan rakennettu meluvalli suojaa Lankasuon melulta mihinkään suuntaan, sillä se jää 400-500 metrin päähän aloitusvaiheen louhinta- ja murskauskohdasta. On syytä selvittää, onko tapahtunut louheen varastointi ja meluvallin rakentaminen ollut lainmukaista.

Mikäli Esbogårdin hanke saa luvan louhia keskimmäisen ja isoimman hankeosionsa, poistuu Lankasuon ja maakunnallisen virkistys- ja viherkäytävän väliltä ja Lankasuon ja sieltä vajaan 500 metrin päässä sijaitsevan talli Fagerängin välistä meluusteenä toimiva korkea Höggerget. Sen melun leviämistä estävää vaikutusta vähätellään suotta meluselvityksen täydennyksessä. Aiemmasta melulaskennasta tehdyt kuvat osoittavat, että Lankasuon aiheuttama melu juuri ennen Höggergetiä on 55-60 dB ja sen takana Fagerängissä 45-50 dB, kun poraus on kallion päällä.

Melumallinnuksen täydennys osoitti, että jos kummankin hankkeen toiminnot tapahtuvat samanaikaisesti ei Halujärven ympäristön vapaa-ajan asutuksen kohdalla päästä alle 45 [dB:n](#). Hakija esittää, että ”Tällöin tulisi esim. vaiheistaa toimintoja niin, etteivät kaikki meluavat toiminnot ole yhtä aikaa toiminnassa, ainakaan tietyissä tilanteissa. Riittävillä järjestelyillä samanaikainen toiminta siis on mahdollista.” Laskenta perustuu sille, että kummassakin hankkeessa toteutetaan kaikki lupahakemuksessa esitetyt ja luvissa edellytetyt meluntorjuntakeinot (kuten meluvallit ja toimintojen sijoittaminen). Hakijan mukaan ”Högbergetin ympäristöluvassa (ei lainvoimainen) on myös edellytetty tarkempia meluntorjuntasuunnitelmia, joten asiat tulevat vielä tarkentumaan.”

Lankasuon ympäristöluvassa määrätään noudattamaan melun ohjearvoja ja sijoittamaan toiminnot, laitteet ja materiaalit siten, että estetään melun leviämistä häiriintyviin kohteisiin. Lisäksi määrätään ”Alueella olevia meluavia työvaiheita on tarvittaessa jaksotettava.” Lankasuon lähialueella haettujen ja jo myönnettyjen lupien perusteella saa samanaikaisesti olla meneillään räjäytystä, rikotusta, murskausta, maa- ja kiviainesten kuormausta, läjitystä ja näihin liittyvää liikennettä Lankasuon ja Högbergetin lisäksi mm. Ämmässuon jätekeskuksessa, Kulmakorpi I alueella, Takapellon eri osa-alueilla sekä lisäksi mm. asfaltti- ja betonijätteen kierrätystoimintaa. Melua aiheuttavien toimijoiden määrä on huomattavasti näiden alueiden määrää suurempi. On vaikea uskoa, että kaikki toimijat pystyisivät puhumattakaan siitä, että vapaa-ehtoisesti ryhtyisivät vaiheistamaan toimintojaan kaikkien muiden kanssa. Sitä paitsi jo voimassa olevissa luvissa ei toiminnanharjoittajia liene edellytetty vaiheistamaan toimintojaan muiden toimijoiden kanssa.

Kun melulaskelman mukaan kaikista hankehakemuksen ja luvan mukaisista meluntorjuntatoimista huolimatta Lankasuon hankkeen myötä Halujärven loma-asutuksen alueelle kohdistuu kohtuuton eli yli 45 dB melu, ei lupaa saa myöntää. Melun kohtuuttomuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon se, että nyt Halujärvi lähialueineen ja talli Fagerängin alue sekä Lankasuon vieritse kulkeva maakunnallinen viher- ja virkistyskäytäväkin ovat hiljaisia alueita. Lisäksi on otettava huomioon jo pelkästään Lankasuon hankkeen kokonaiskesto, kun louhinnan ja murskauksen jälkeen toteutetaan vielä hakemuksessa esitetyn mukaisesti maankaatopaikkahanke.

Muihin toiminnanharjoittajiin kohdistuvien toiveiden perusteella tai sillä verukkeella, että toiminnan aikaisissa mittauksissa laskelman tuloksista huolimatta jostain syystä päästäisiin alle melurajan ei voida myöntää lupaa, joka johtaa peruuttamattomiin toimenpiteisiin. Luvan perusteella on mahdollista, että koko hankealueen puusto ja muu kasvillisuus sekä kaikki maakerrokset poistetaan ennen kuin päästään eniten melua aiheuttaviin toimintoihin.

Yleisesti käytössä olevalla virkistysalueella tarkoitetaan sellaista virkistysaluetta tai sen osaa, jolla oleskelee säännönmukaisesti ihmisiä virkistystarkoituksessa. Ilman, että Halujärven itäpuolisten alueiden käytöstä virkistystarkoitukseen olisi esitetty mitään selvitystä, annetaan lupapäätöksessä ymmärtää, ettei yleiskaavaksi varattu virkistysalue olisi säännöksessä tarkoitettu virkistysalue. Halujärven kyläläisillä on alueen virkistyskäytöstä ympärivuotista kokemusta. Alue on erityisesti kyläläisten ja myös kauempaa tulevien vilkkaasti käyttämä marjastus-, sienestys-, ratsastus-,



suunnistus ja muu ulkoilukohde. Lisäksi itse Halujärveä käytetään paljon kalastukseen, uintiin ja souteluun - talvisin jääolosuhteiden salliessa hiihtämiseen.

Lupapäätöksessä toistetaan hakemuksen väitteitä hankealueen lähellä olevista virkistysalueista: ”Espoon eteläosien yleiskaavan virkistysalueet ovat tavanomaista metsää, jossa on pieniä polkuja ja muutamia vanhoja metsäautoteitä. Mitään ulkoilureittiä tai kulkemista helpottavia rakenteita alueella ei ole. Myöskään Espoon kaupungin suunnitelmissa ei ole alueelle osoitettu rakennettua reitistöä. Halujärven itäreunalle ulottuva virkistysalue sijoittuu asutuksen läheisyyteen. Halujärven itäpuoliset virkistysalueet eivät ole maastokäynnin perusteella aktiivisessa virkistyskäytössä.”

Miten yhdellä maastokäynnillä on voitu varmistua siitä, että alue ei olisi aktiivisessa käytössä? Halujärven itäpuolisilla virkistysalueilla ei (ainakaan toistaiseksi) ole opasteita, tienviittoja, parkkipaikkoja, tulentekopaikkoja tai matkailupalveluita ja metsää voidaan sanoa tavanomaiseksi – ainakin, jos ei tutustu koko hienoon kokonaisuuteen järvenrantamänniköineen, soineen ja kallioalueineen. Valmiiksi rakennettujen virkistysalueiden merkkien puuttumisesta huolimatta lähitienoon monilla ratsastustalleilla kävijät, Halujärven kyläläiset ja muualtakin tulevat marjastajat, sienestäjät koiran ulkoiluttajat ja pyöräilijät käyvät noissa metsissä ahkerasti. Lankasuon ja Halujärven välistä aivan Lankasuon lähellä kulkeva talli Fagerängille ja Kirkkonummen metsiinkin johtava metsäautotie on (polkujen lisäksi) erittäin vilkkaassa ulkoilukäytössä etenkin ratsastuskäytössä. Käytännössä tiestö muodostaa valmiin ulkoilureitin, jonne pääsee helposti niin Espoonkartanolta kuin Halujärven seudulta ja se on reitti, joka on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi virkistys- ja viherkäytäväksi. Halujärven itäpuoleisten virkistysalueiden rauhallisuus ja läheisyys nousee entistä suurempaan arvoon, kun Espoon suunnitelmat lähialueiden rakentamisesta toteutuvat.

Lankasuon melu haittaisi siis paitsi tärkeää lainvoimaisessa yleiskaavassa osoitettua lähivirkistysaluetta ja -reittiä, myös lainvoimaisessa Uudenmaan maakuntakaavassa osoitettua maakunnallista viher- ja virkistyskäytävää.

Espoossa, 9.10.2020

Espoon ympäristöyhdistys ry

Anni Simola

puheenjohtaja

annisimol@gmail.com

Rainer Lahti

varapuheenjohtaja

rainer.lahti@saunalahti.fi

Kauklahti-seura ry

Juha Hatakka

puheenjohtaja

[juha.hatakka@wippies.fi](mailto:juha.hatakka@wippies.fi)

Heli Halava

varapuheenjohtaja

[heli.halava@gmail.com](mailto:heli.halava@gmail.com)

Espoonkartanon omakotiyhdistys ry

Timo Leppä

puheenjohtaja

[timo.leppa@outlook.com](mailto:timo.leppa@outlook.com)

Satu Saksman

sihteeri

[saksman.satu@gmail.com](mailto:saksman.satu@gmail.com)